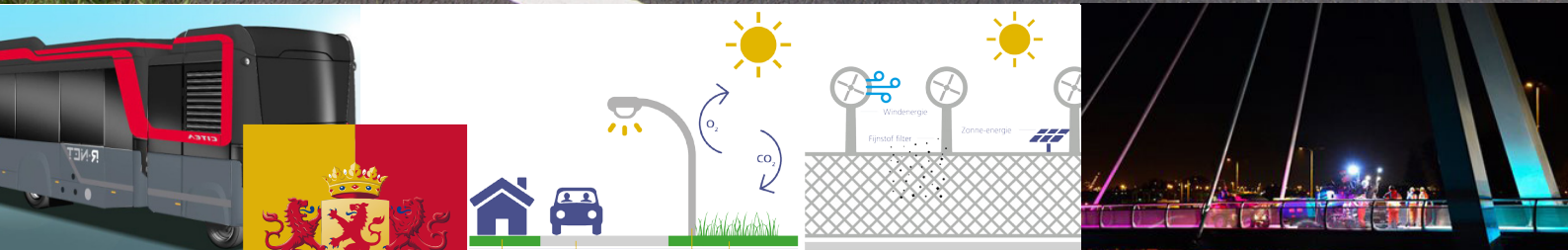

Voortgang energietransitie Mobiliteit en Infrastructuur

Met voorstellen voor versnelling

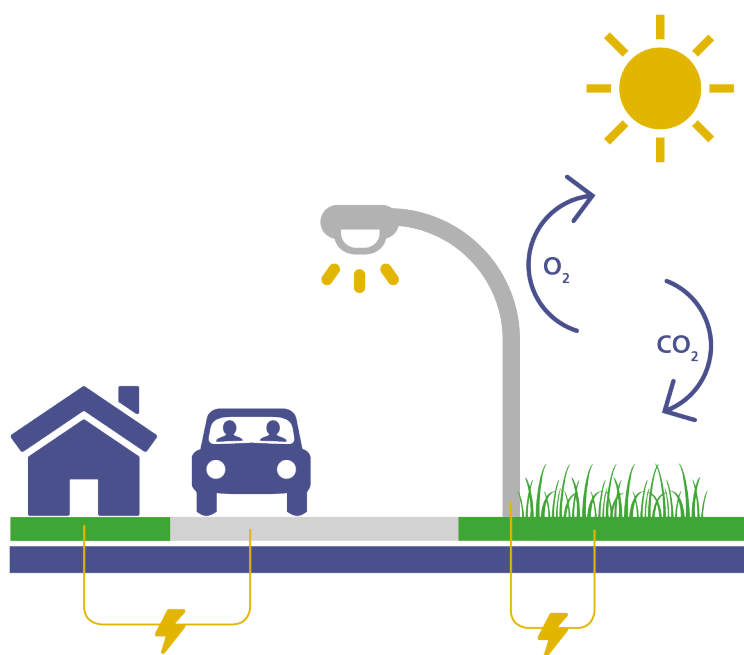
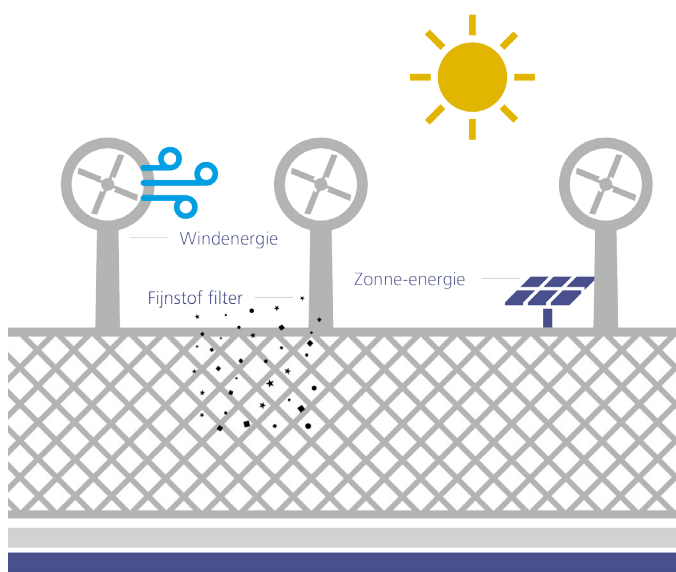

provincie **HOLLAND**
ZUID

Notitie t.b.v Voorjaarsnota 2017

Inhoud

1	Aanleiding	3
2	Strategieën energietransitie	5
3	Voortgang projecten en eerste resultaten	7
3.1	Launching customership	7
3.2	Weg van de energietransitie	8
3.3	Slimme en schone bussen	8
3.4	Samen aan de slag	9
4	Keuzes voor versnelling investeringen	10
Bijlage 1. Financieel overzicht		11

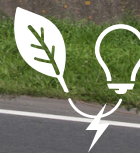
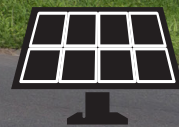
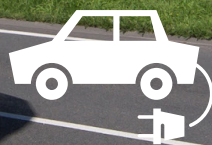

Bovenstaande afbeeldingen tonen diverse innovaties die worden toegepast op 'N470 geeft energie'.
Onder andere het afvangen van fijnstof, een geluidswal die energie opwekt en energie uit planten.
Zie ook 3.2.

1 Voortgang energietransitie

Mobiliteit en Infrastructuur

Aanleiding

Verkeer en transport verbruiken 17% van de energie in Zuid-Holland. Daarvan is nu nog maar een klein deel hernieuwbaar. Om de overgang naar een situatie te bevorderen waarin mobiliteit minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen (energietransitie) is een grote inspanning van veel partijen nodig. Er is een breed gedragen overtuiging dat innovatie hard nodig is om energietransitie van de grond te krijgen: niet alleen vanuit technologisch perspectief maar ook om bedrijfs-economisch concurrerend te worden met traditionele brandstoffen. De grote betrokkenheid bij mobiliteit biedt voor de provincie Zuid-Holland veel kansen om infrastructuur verder te verduurzamen en bij het aanbesteden van openbaar vervoer de inzet van schone bussen te bevorderen.

In de Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM, vastgesteld 9 juni 2014) en het bijbehorende Programma Mobiliteit zijn de acties en doelen voor de energietransitie bij mobiliteit vastgelegd. Het hoofdlijnenakkoord 2015-2019 heeft de VRM als uitgangspunt overgenomen, geeft extra inzet op het gebied van duurzame energie en benadrukt dat het innovatiepotentieel van Zuid-Holland beter moet worden benut. Dit voornemen is uitgewerkt in de Energieagenda Watt Anders, vastgesteld door PS op 12 oktober 2016.

In de begroting 2017 is aangegeven dat, na een lange periode van bezuinigingen en onzekerheid over de ontwikkeling van de overheidsfinanciën, de provincie nu weer meer financiële armslag krijgt om te investeren en daarmee het herstel van de economie verder te bestendigen. Dat geeft de provincie ruimte en het vertrouwen om haar ambities verder te versnellen, te verdiepen en te versterken. En om zo ook de werkgelegenheid te vergroten.

Eén van de door GS gemaakte keuzes is om de transitie naar een innovatieve, duurzame toekomst verder te versnellen. Enerzijds door extra te investeren in projecten. Anderzijds door als regionaal bestuur een meer actieve en stimulerende rol te kiezen in samenwerkingsverbanden en netwerken waarin deze transitie wordt vormgegeven.

Hierbij is de uitdaging om meer ruimte te geven aan partijen om hun eigen verantwoordelijkheid op te pakken, en in andere gevallen juist een actievere, deels experimenterende overheidsrol op te pakken. Het zal in ieder geval moeten leiden tot een sterkere verbinding tussen technische en sociale innovatie, waaronder initiatieven uit de samenleving zelf. Daarbij wordt een nieuwe impuls gegeven aan verduurzaming van mobiliteit (openbaar vervoer en infrastructuur), aangezien zich daar op de dit moment veel kansen voordoen om te versnellen en nieuwe mogelijkheden te benutten, waarvoor het huidige budget tekort schiet.

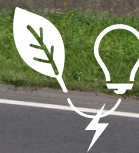
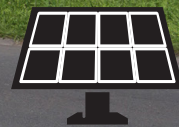
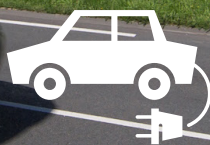
In hoofdstuk 2 wordt eerst kort ingegaan de strategieën: van de Energieagenda, zoals deze vertaald zijn naar het thema Mobiliteit en Infrastructuur. Vervolgens wordt de stand van zaken van het programma Energietransitie Mobiliteit en Infrastructuur weergegeven. Tot slot bevat deze notitie een voorstel om deze energietransitie verder te versnellen.

Medio 2017 gaat deze elektrische bus in Gorinchem rijden.

2 Voortgang energietransitie Mobiliteit en Infrastructuur

Strategieën energietransities

De energieagenda Watt Anders benoemt de strategieën 'Voorbeeldig investeren' en 'Samen aan de slag' als geschikte instrumenten om energietransitie te realiseren bij infrastructuur en (openbaar) vervoer. 'Voorbeeldig investeren' bestaat uit launching customership, proeftuinen en schone, slimme bussen. 'Samen aan de slag' is verweven in deze onderdelen (door samen te werken met onderzoeksinstituten, bedrijfsleven en gemeenten).

Launching customership

Deze strategie, richt zich op de eigen inkoopkracht en wordt in afstemming met andere overheden ingezet. Deze samenwerking is onder meer vastgelegd in het Convenant Zero-emissie Busvervoer en de Green Deals Circulair Inkopen en Duurzaam Grond- Weg- en Waterbouw (GWW).

Energiereductie en minder CO₂ uitstoot bij aanleg, beheer en onderhoud

Alle nieuwe infraprojecten bieden kansen voor innovaties. Maar ook beheer en onderhoud zijn geschikt om ambities rond energietransitie concreet te maken. Als provincie willen we maximaal ruimte bieden aan innovatie bij beheer en onderhoud van infrastructuur. Met als doel een forse reductie van het energieverbruik en de CO₂-uitstoot. De ambitie van de provincie Zuid-Holland is om het initiatief te nemen op het gebied van energiebesparing bij de uitvoering van groot onderhoud en om op de lange termijn met het hele areaal bij te dragen aan energiebesparingsdoelstellingen.

Weg van de energietransitie

De 'N211 geeft energie' en de 'N470 geeft energie' (weg van de energietransitie) zijn eerste proeftuinen voor productinnovaties en samenwerkingsverbanden om te komen tot een weg die tijdens de onderhouds- en gebruiksfase energie bespaart en energie duurzaam

opwekt. Hierbij worden maatregelen op 'objectniveau' getest op effectiviteit en uitrolbaarheid. Door de directe omgeving van de weg te betrekken bij groot onderhoud kunnen meekoppelkansen, zoals de aanleg van een warmtenet of een tankstation voor alternatieve brandstoffen, worden benut. Succesvolle innovaties worden opgeschaald naar het hele areaal. Het gaat daarbij zowel om productinnovaties als samenwerkingsverbanden. Wij stimuleren ook andere wegbeheerders om geslaagde innovaties toe te passen. Dat doen we door zowel kennis over te dragen als door financiële middelen beschikbaar te stellen (via de Subsidieregeling Mobiliteit).

Schone en slimme bussen

Voor een gezamenlijke inkoopstrategie bij het busvervoer hebben GS van Zuid-Holland op 12 april 2016 ingestemd met de ondertekening van het Bestuursakkoord zero emissie regionaal openbaar vervoer per bus. Het centrale doel van dit akkoord is dat het regionaal busvervoer in Nederland in 2030 volledig emissievrij is bij de uitlaat. De samenwerking van de 12 provincies, het ministerie van I&M en de vervoerregio's MRDH en VRA bundelt de inzet en activiteiten van alle aanbestedende overheden en moet de ambitie kansrijk maken. De provincie heeft de eerste stappen gezet door in de DAV-concessie zero-emissie stadsvervoer uit te vragen in Gorinchem en Dordrecht.

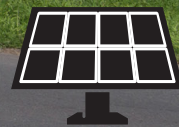
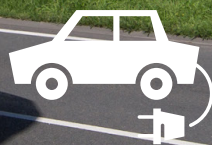
De strategie "Samen aan de slag" geeft een kader voor veel activiteiten op het gebied van mobiliteit en infrastructuur. Bij vernieuwing en innovatie moet er uitzicht zijn op opschaling en marktintroductie. Daarom is het van belang om verbindingen met initiatieven van andere partijen te leggen (opwekken/ opslag/ distributie). Projecten zijn extra kansrijk als ook de regionale economie en werkgelegenheid profiteert. Op die manier wordt de energiegcomponent ingezet om verbinding te maken

met de ruimtelijk-economische agenda van de provincie. Om innovatie en vernieuwende initiatieven op het gebied van energietransitie van andere wegbeheerders en overheden te stimuleren is de Subsidieregeling Mobiliteit van de provincie uitgebreid met een nieuw artikel. Daarmee kan financieel invulling worden gegeven aan de uitvoering van afspraken in regionale transitieplannen of andere samenwerkingsafspraken.

Werkzaamheden om Fietsbrug de Snelbinder in Naaldwijk te voorzien van antivries-asfalt.

3 Voortgang energietransitie Mobiliteit en Infrastructuur

Voortgang projecten en eerste resultaten

Dit hoofdstuk bevat de eerste resultaten van het programma Energietransitie Mobiliteit. De resultaten zijn gebundeld volgens de strategieën die in de Watt Anders zijn benoemd voor Voorbeeldig investeren (launching customership, proeftuinen voor energietransitie wegenbeheer, schone en slimme bussen) en Samen aan de slag. Elke onderdeel wordt voorafgegaan met een korte beschrijving van het voornemen in de Watt Anders.

3.1 Launching customership

Voornemen Watt anders

Bij de aanbesteding van projecten voor nieuwbouw en onderhoud van infrastructuur is CO₂-reductie uitgangspunt voor verduurzaming. Door total cost of ownership mee te nemen in de aanbesteding ontstaan budgettaire interessante kansen voor duurzaamheid. De Aanbestedingswet 2012 biedt een nieuwe aanbestedingsvorm die innovatiepartnerschap mogelijk maakt.

De provincie is op diverse terreinen op het gebied van mobiliteit opgetreden als launching customer, zowel op het gebied van infrastructuur als OV.

Eerste resultaten en lopende projecten:

- Realisatie Fietsviaduct met antivries asfalt (Vlietpolderplein Naaldwijk);
- In de raamovereenkomst ingenieursdiensten is de aanpak Duurzaam GWW (grond-, weg- en waterbouw) opgenomen als uitgangspunt;
- Voorbereidingen zijn getroffen voor een innovatieve duurzame verlichting op een fietspad bij Ter Aar (realisatie Q2 2017);
- R-net haltes zijn voorzien van zonnepanelen

(Leiden-Zoetermeer) en Heenvliet (zonne-energie wordt tevens gebruikt voor infrarood t.b.v. antivries verwarming);

- Alle onderhoudsprojecten, die buiten nog niet zijn gecontracteerd, worden tegen het licht gehouden en worden, waar mogelijk, voorzien van energiebesparingsambitie;
- Voorbereidingen zijn getroffen voor een innovatief laadconcept voor elektrische auto's (Laadstraat) in de parkeergarage van de provincie (gereed Q2 2017);
- De eerste volledige elektrische auto is toegevoegd aan het provinciale wagenpark en per juni 2017 worden er vijf volledig elektrische auto's aan het wagenpark toegevoegd. Tevens worden er oplaadpunten gerealiseerd voor elektrische fietsen;
- Nieuwbouwprojecten zijn met het daarvoor ontwikkelde instrument 'Ambitiweb' doorgelicht op kansen voor verduurzaming (N222 Floraroute, Veilingroute, Steekterbrug, Tjalmaweg). Het gereserveerde budget voor nieuwbouwprojecten wordt ingezet voor investeringen die uit deze doorlichting komen;
- Een onderzoektraject is gestart voor de uitvoering van een pilot met SolaRoad (of een andere PV zonopwekking) op busbaan Spijkenisse (geplande realisatie zomer 2018).

3.2 Weg van de energietransitie

Voornemen Watt anders

Zuid-Holland wil koploper blijven op het gebied van energiebesparing bij het wegbeheer. De Weg van de energietransitie wordt een praktijkproeftuin voor innovatie en samenwerking. Succesvolle innovaties worden opgeschaald naar het hele beheerareaal.

Binnen het areaal van provinciale wegen is gezocht naar de grootste kanshebbers voor een innovatieve proeftuin. Hierbij is gekeken naar; planning van groot onderhoud, stakeholders, fysieke ruimte en representativiteit. Vanuit de shortlist die hieruit ontstond sprongen er twee trajecten uit: de N470 en de N211. Inmiddels is de verkenningsfase afgerond en komen we in de dialoogfase met de geselecteerde marktpartijen.

Eerste resultaten en lopende projecten

- Nulmeting CO₂ footprint beheer en onderhoud opgesteld en berekening CO₂ footprint voor gepland groot onderhoud N211c en N470abc uitgevoerd;
- Marktvraag N211 en N470 gedaan. Aanbesteding voorzien 2017;
- In de N470 komt een proefvak om duurzamer asfalt te testen.
- In de aanbesteding van de N211 en de N470 worden de aannemers verplicht om ook eigen innovaties te testen, zodat deze een stap verder richting marktintroductie komen (met gesloten beurs);
- Eerste meetopstelling voor een Energy Wall langs N470 is ingericht. Onderzoekers van de TU-Delft kunnen hier een inschatting maken van de werkelijke zon en wind opbrengst;
- De vervanging van de N211 tussen Den Haag en Poeldijk is een uitgelezen mogelijkheid om innovaties bij een volledige wegconstructie te testen. De aandacht richt zich op energiewinning uit het wegdek en opslag in een warmte-koudeopslagsysteem (WKO) en uitwisseling van warmte met glastuinbouw bedrijven.

3.3 Slimme en schone bussen

Voornemen Watt anders

Bij voorbereiding van OV-concessies wordt telkens gekeken welke kansen er zijn om de CO₂-uitstoot te verminderen. Een belangrijke randvoorwaarde is dat de transitie naar schoon busvervoer niet ten koste mag gaan van de reiziger en daarmee de dienstverlening in het regionaal busvervoer. In verschillende concessies is er ruimte om samen met de vervoerder volledig elektrische bussen of bussen op waterstof te introduceren.

Op de middellange termijn zijn vormen van dynamisch bijladen het onderzoeken waard. Met pilots gaat de provincie kansrijke technieken binnen bestaande en nieuwe concessies verder ontwikkelen.

Bij het realiseren van energietransitie in een OV-concessie gaat het om het samenspel tussen de ontwikkelfunctie van de vervoerder en de sturing op hoofdlijnen door de provincie. De provincie kan bij het verlenen van de concessie een ontwikkelbudget ter beschikking stellen maar er moet wel zicht zijn op een eindbeeld waarbij energietransitie ook daadwerkelijk wordt bereikt. De concessie zal een groeimodel moeten beschrijven.

Met pilots wil de provincie ervaring opdoen met:

- de techniek van brandstofcel en waterstof als opslag medium;
- volledige elektrische bussen in stadsdiensten met een beperkt dagkilometrage;
- de techniek om elektrische bussen snel op te laden;
- het bijladen van bussen

Eerste resultaten en lopende projecten

- De provincie Zuid-Holland is partner in het EU innovatieprogramma Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking (FCH-JU). Het gaat daarbij om de inzet van brandstofcelbussen op de corridor Oude Tonge - Rotterdam. (Subsidie € 0,85 mln. van Ministerie I&M en € 1,6 mln. van FCH-JU). Connexxion heeft als vervoerder vier waterstofbussen besteld bij VDL in Valkenswaard.
- De provincie heeft de intentie uitgesproken om aan opschaling van waterstofbussen (10-20) te werken, mits financieel haalbaar. Dit wordt gekoppeld aan de Blue Energy Highway N59.
- De provincie heeft – onder mee door de toegepaste contractvorm - Arriva gestimuleerd om met elektrische bussen te gaan rijden. Arriva gaat in de stadsdiensten van Dordrecht en Gorinchem met resp. 3 en 2 volledig elektrische bussen rijden. Dit gebeurt met gesloten beurs en wordt gerealiseerd (Q3 2017);
- In het programma van eisen voor de DAV concessie zijn voorbereidingen getroffen om uiteindelijk in 2025 alleen nog Nulemissievoertuigen te laten instromen. Bij de start van de Concessie dient het stedelijk vervoer in Dordrecht uitgevoerd moeten worden met ten minste 15 Nulemissiebussen.

3.4 Samen aan de slag

Voornemen Watt anders

De provincie werkt samen met medeoverheden, bedrijven en georganiseerde bewoners aan de energietransitie. Samen met de andere provincies vragen wij het rijk om een nationale aanpak, vergelijkbaar met bijvoorbeeld die van het Deltaprogramma. Medeoverheden in de regio nodigen wij uit om hun eigen ambities naast de ambities van deze Energieagenda te houden en tot een eigen vertaling te komen, toegespitst op hun grondgebied. Zo wordt concreet wat de regio wil bereiken, met wie, waarom, hoe en wanneer. Bestaande provinciale subsidieregelingen worden aangepast om energie initiatieven van andere wegbeheerders te kunnen co-financieren.

Medeoverheden in de regio worden uitgenodigd om hun eigen ambities naast de ambities van de provinciale Energieagenda te houden en tot een eigen vertaling te komen, toegespitst op hun grondgebied. Zo wordt concreet wat de regio wil bereiken, met wie, waarom, hoe en wanneer. .

Eerste resultaten en lopende projecten

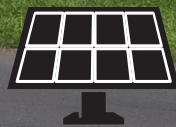
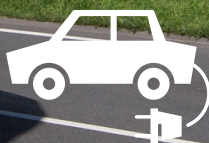
- In de Proeftuinen wegbeheer wordt intensief samen gewerkt met de betrokken gemeenten, aanliggende bedrijventerreinen (Bedrijvenvereniging Schieoevers, ABC Westland) en andere belanghebbenden (Green Village van de TU Delft, Warmtenet betrokkenen N 211);
- Met TNO en Provincie Noord-Holland wordt samenwerking op gebied van innovatie verder verkend met als speerpunt de energieopwekking via geïntegreerde PV elementen in fietspaden/ wegen (SolaRoad);
- De provincie Zuid-Holland is actief betrokken bij de uitwerking van het convenant Zero emissie Busvervoer, onder meer bij de uitvoering van een gezamenlijke marktdialoog
- Medio 2016 is provinciale Subsidieregeling Mobiliteit (SRM) uitgebreid met een mogelijkheid voor innovatieve oplossingen ook op wegen van andere wegbeheerders. Inmiddels hebben daar al twee partijen daar gebruik van gemaakt:
  - Gemeente Pijnacker-Nootdorp voor innovatieve modulaire geluidschermen met geïntegreerde zonnepanelen langs N470 (past in afspraken maart 2016 met gemeente);

- Technische Universiteit Delft voor proeftuin testsite automatische voertuigen en Smart Bike Research Lab (past in investeringsstrategie Fieldlabs, samen met MRDH afgesproken).

Deze waterstofbus gaat rijden in de openbaar vervoer concessie Hoekse Waard Goeree-Overflakkee.

4 Voortgang energietransitie Mobiliteit en Infrastructuur

Keuzes voor Versnelling investeringen

Met de uitvoering van het programma energietransitie Mobiliteit en Infrastructuur is op diverse terreinen al voortgang geboekt. Meerdere projecten zijn gerealiseerd en nog meer projecten worden in de nabije toekomst gerealiseerd. In de samenwerking met andere partijen (bedrijven en kennisinstellingen) blijken veel kansen te zitten om juist nu energietransitie te versnellen. Na een analyse van het aandachtsgebied mobiliteit en infrastructuur is voor de investeringsimpuls gekozen voor een focus op drie terreinen:

- versterking en uitbreiding van het concept “weg van de energietransitie”;
- ontwikkeling van een proeftuin voor de natte infrastructuur (“vaarweg van de energietransitie”);
- opschaling van het duurzaam openbaar vervoer met waterstofbussen.

Versterking en uitbreiding Weg van de energietransitie

Gezien de ontwikkelingen bij de proeftuinen N211 en N470, waar een groot aantal innovaties is aangemeld en kansrijk zijn gebleken, is extra budget op korte termijn nodig en kan ook voor 2019 worden besteed. Het effect op de regionale economie is, o.a. door de samenwerking met anderen (waaronder Green Village, TNO, gemeenten en innovatieve bedrijven) groot. Ook kunnen kansrijke innovaties bij andere wegen (bijvoorbeeld in combinatie met Blue Energy Highway N59) worden toegepast.

Ontwikkeling Vaarweg van de energietransitie

De provincie beheert naast wegen ook een aanzienlijk areaal aan vaarwegen. De nul-meting CO₂ footprint beheer en onderhoud voor de vaarwegen laat zien dat vooral de oeverconstructie bepalend is voor de CO₂-uitstoot. Duurzamere alternatieven voor staal zijn er. De sterkte van deze alternatieven is echter nog onvoldoende zodat toepassing op primaire vaarwegen met veel

beroepsvaart nog niet haalbaar lijkt. Na een eerste inventarisatie, lijkt het planmatig onderhoud aan vaarwegtraject 8 (de Oude Rijn ter hoogte van Bodegraven) een geschikte pilot locatie. Het betreft hier een vaarweg die met name de recreatievaart dient en waar ruimte rondom de vaarweg beschikbaar is. In de eerste helft van 2017 wordt bepaald of dit traject een extra energietransitie opdracht zal krijgen. De uitvoering staat gepland voor 2019.

De natte infrastructuur kent naast vaarwegen ook veel beweegbare kunstwerken. In 2017 wordt nader onderzocht in hoeverre een pilot voor deze asset op korte termijn realiseerbaar is.

Opschaling Waterstofbussen

Voor busvervoer in landelijk gebied over relatief lange trajecten lijkt volgens een marktverkenning van de gezamenlijke provincies de inzet van bussen met brandstofcel technologie (met waterstof) kansrijk. Het dagelijks kilometrage, is in die situatie zonder tussentijds opladen, te hoog voor accubussen. Deze analyse wordt ondersteund door het Europese project FCH-JU waarin de provincie al participeert met vier bussen tussen Rotterdam-Zuidplein en Goeree-Overflakkee. Een volgende stap is opschaling van dit project naar 50 bussen voor Nederland in drie regio's (Groningen, Noord-Brabant en Zuid-Holland). Naast subsidie van de EU is ook het ministerie van I&M bereid tot cofinanciering.

Waterstof heeft naast energiedrager bij mobiliteit ook een interessante functie als bufferstof tussen de groene energieproductie van Goeree-Overflakkee als “Energy Island” en de brandstof voor voertuigen. Daarom is het project ook als Integrated Project aangemeld bij het Europese project FuelVision.

Bijlage 1. Financieel overzicht

PZI infrastructuur

deelproject B 490 011 – Energietransitie infrastructuur

	reeds beschikbaar budget	voorstel investeringsimpuls voor versnelling*
Bijdragen aan nieuwbouwprojecten P&P/ R-net	€ 4,1 mln.	-
Bijdragen aan Weg van de energietransitie	€ 4,2 mln.	€ 4,0 mln.
Bijdragen aan derden (o.a. TU-Delft en gemeenten via SRM)	€ 2,0 mln.	-
Bijdrage aan Vaarweg van de energietransitie	-	€ 2,0 mln.
Totaal PZI	€ 10,3 mln.	€ 6,0 mln.

OV concessies

	reeds beschikbaar budget	voorstel investeringsimpuls voor versnelling*
HWGO (via concessie budget) (daarnaast subsidie van I&M en EU)	€ 4,0 mln.	€ 4,0 mln.
Schoon OV (algemene Programmareserve 2) gereserveerd voor DAV concessie	€ 1,26 mln.	-
Totaal OV middelen	€ 5,26 mln.	€ 4,0 mln.

* voorgestelde middelen voor versnelling energietransitie mobiliteit zullen 100% worden besteed aan projecten (en niet aan processen of personeel)

Colofon

Voor meer informatie
kunt u contact opnemen met
Jan Ploeger, j.ploeger@pzh.nl

Vormgeving en productie:
bureau Mediadiensten, provincie
Zuid-Holland

April 2017

170303992